

Lidt fiqh om almissen (zakāh og ṣadaqat al-fiṭr)

Ifølge Ḥanafī skolen

Af ‘Imrān bin Munīr Ḥusayn

© Islamisk.dk / Imran bin Munir Husayn 2009, revideret 2010

Der er to typer almisser, som det er obligatorisk for enhver muslim at have kendskab til:

1. Den obligatoriske (*farḍ*) almisse og denne kaldes *zakāh*;
2. Den nødvendige (*wājib*) almisse og denne kaldes *ṣadaqat al-fiṭr*.

Herunder følger nogle grundlæggende praktiske regler relateret til hver af dem, i henhold til Ḥanafī skolen, således at man på korrekt og gyldig vis kan betale dem, når det bliver aktuelt. Denne kortfattede præsentation af reglerne for den obligatoriske almisse (*zakāh*) og den nødvendige almisse (*ṣadaqat al-fiṭr*) er ikke helt udtømmende, men blot vejledende. For yderligere detaljer eller for at afklare eventuelle usikkerheder eller spørgsmål opfordres læseren til at søge vejledning hos en kompetent person.

Den obligatoriske almisse (*zakāh*)

Den obligatoriske almisse (*zakāh*) bliver obligatorisk (*farḍ*) for enhver, der opfylder dens betingelser. Den består i at gøre en eller flere fattige personer ejer af en bestemt mængde penge, for Allāhs skyld og uden at få noget materielt til gengæld¹.

For at *zakāh* bliver obligatorisk for én skal man være:

¹ Denne betingelse angiver altså at det ikke er gyldigt at give den obligatoriske almisse (*zakāh*) til diverse velgørende projekter o.l., hvis gyldige modtagere af almissen ikke får direkte ejerskab over beløbet. Til den slags velgørende formål kan man altid give andre frivillige almisser (*ṣadaqāt*) i stedet. Se sektionen: »Hvem man kan give *zakāh* til og hvem man ikke kan give den til.«

1. muslim;
2. moralsk ansvarlig (*mukallaḥ*)²;
3. ejer af *niṣāb*³ i starten og slutningen af året (ifølge månekalenderen)⁴.

Den obligatoriske almisse (*zakāh*) udgør en fyrrendedel, dvs. 2,5 %, af de *zakāh*-pligtige værdigenstande man har i sin besiddelse, den sidste dag på *niṣāb*-året⁵.

Udregning af minimum-beløbet (*niṣāb*)

Niṣāb for guld er 87,48 gram guld eller dens gældende værdi. Hvis man således ejer 87,48 gram guld eller penge, der svarer til værdien af denne mængde guld, er man pålagt at betale den obligatoriske almisse (*zakāh*).

Niṣāb er 612,36 gram sølv eller dens gældende værdi. Hvis man således ejer 612,36 gram sølv eller penge, der svarer til værdien af denne mængde sølv, er man pålagt at betale den obligatoriske almisse (*zakāh*).

Kursen for guld er 233,26 kr./g (for 2. september 2010)⁶, hvilket betyder at *niṣāb* for guld på kursdagen bliver 20.405,96 kr.

Kursen for sølv er 3,64 kr./g (for 2. september 2010)⁷, hvilket betyder at *niṣāb* for sølv på kursdagen bliver 2228,55 kr. Udgør summen af ens *zakāh*-pligtige ejendeles værdi mere end dette, vil *zakāh* være obligatorisk, ellers ikke⁸.

² Dvs. man skal være både kønsmoden (*bāligh*) såvel som forstandig (*‘āqil*).

³ *Niṣāb* er den minimumsmængde af sølv eller guld, eller deres tilsvarende værdi, som er *zakāh*-pligtig.

⁴ Dvs. hvis man i starten og slutningen af året var ejer af *niṣāb* vil almissen være obligatorisk, selv hvis man i midten af året ikke var indehaver af *niṣāb*. Bemærk: Med årets start menes ikke den første dag i den første måned, men starten på ens år som ejer af *niṣāb*. På samme måde menes med årets slutning ikke den sidste dag i den sidste måned, men når man igen når til den dag på året, hvor man begyndte året som ejer af *niṣāb*. Hvis en person eksempelvis første gang blev ejer af *niṣāb* d. 27. Ramaḍān, så vil dette være starten på hans *niṣāb*-år og slutningen vil så være når han præcis et år efter beregner hvor meget han skal betale i obligatorisk almisse (*zakāh*).

⁵ Når *niṣāb*-året er omme, er det nødvendigt straks at betale den obligatoriske almisse. Uden grund at forsinke betalingen er en synd.

⁶ Baseret på data fra <http://goldprice.org> og nationalbankens valutakurser, gældende d. 2. september 2010.

⁷ Baseret på data fra <http://silverprice.org> og nationalbankens valutakurser, gældende d. 2. september 2010.

Den af disse to *niṣāb*, der gør sig gældende er den, der medfører mest gavn for de fattige, dvs. at hvis man har en *zakāh*-pligtig formue, der når *niṣāb* for sølv, men ikke guld, så bliver det obligatorisk at betale *zakāh* i henhold til *niṣāb* for sølv.

Således er almissen obligatorisk for enhver person, der i starten såvel som slutningen af sit *niṣāb*-år har ejerskab over en *zakāh*-pligtig formue til en værdi af 2228,55 danske kroner.

Ejer man dog guld eller sølv i den mængde at det udgør *niṣāb*, betaler man *zakāh* baseret på genstandens vægt og ikke dens pris⁹. Og en genstand anses for at være hvad det meste af den består af¹⁰.

De ejendele der er *zakāh*-pligtige og de ejendele der ikke er det

Overordnet set er følgende typer ejendele *zakāh*-pligtige:

1. valuta eller værdigenstande, om det er i form af penge eller genstande lavet af guld eller sølv (inkl. smykker, bestik osv.)¹¹;
2. handelsvarer¹²;
3. dyr som ikke er til umiddelbar brug¹³.

⁸ Da kursen for guld og sølv varierer fra dag til dag, bør folk hvis *zakāh*-pligtige formue er tæt på beløbet, udregne hvor meget *niṣāb* bliver for den dag de udregner almissen.

⁹ Dvs. hvis man ejer et armbånd til en værdi af 2000 kr., hvoraf 1500 kr. er værdien for dens guld- eller sølvindhold mens 500 kr. er værdien for det kunstneriske arbejde der er lagt i forberedelsen af smykket, så vil man overveje dens vægt eller værdien af dens vægt, ikke armbåndets pris som helhed.

¹⁰ Dvs. hvis en genstand består af forskellige metaller eller stoffer, anses hele genstanden for at være af det metal eller stof som der er mest af. Hvis en genstand således består af 55 % sølv, og resten af genstanden er sammensat af en eller flere andre metaller, anses den for at være af sølv, men hvis omvendt, så anses den for at være en anden genstand.

¹¹ Andre metaller ud over guld og sølv er ikke *zakāh*-pligtige og ej heller personlige ædelsten eller lignende; har man dog købt dem med hensigt om at sælge dem videre, vil de være *zakāh*-pligtige.

¹² Dvs. varer man har købt med hensigt om at sælge dem videre. Det er en betingelse at man ved købstidspunktet har hensigt om at sælge varerne videre. Hvis man bagefter beslutter sig for at sælge dem, så vil de ikke blive betragtet som handelsvarer.

¹³ Der gælder særlige regler for dyr, men da de færreste ejer de dyr som er *zakāh*-pligtige så vil vi ikke gå i detaljer med emnet her.

Hvis alle disse hver for sig ikke når *niṣāb*-beløbet, men samlet gør, vil *zakāh* af den samlede værdi være obligatorisk. Hvis disse hver for sig eller nogle af dem når *niṣāb*-beløbet, betales almisen ikke kun af en af dem, men summen af alle de ting som er *zakāh*-pligtige.

Følgende anses for at være ens nødvendige behov (*ḥājāt aṣliyyah*) og er ikke *zakāh*-pligtige:

1. hjemmet man bor i, om det er en lejlighed, en villa eller en campingvogn;
2. ting til personlig og umiddelbar brug eller forsørgelse af dem, der er afhængige af én, eksempelvis mad og drikkevarer, tøj, møbler, værktøj, våben, bøger, transportmiddel osv.¹⁴;
3. penge til at dække umiddelbare og nødvendige behov eller udgifter, såsom ting til personlig brug eller til at forsørge dem, der af afhængige af én.

Den obligatoriske almisse (*zakāh*) når man har gæld

Har man gæld, trækkes det beløb fra, som man betaler som gæld i løbet af hele året. Hvis det tilbageværende beløb af det *zakāh*-pligtige beløb efter dette bliver mindre end *niṣāb*, er man ikke ejer af *niṣāb* og det vil dermed ikke være obligatorisk at betale almisen. Hvis det tilbageværende beløb er større end *niṣāb*, så er det obligatorisk at betale almisen af det tilbageværende beløb.

Hvad angår betalingsmåde kan gæld være af to typer:

1. gæld som skal tilbagebetales på én gang;
2. gæld som tilbagebetales som afdrag over flere år.

Hvis ens gæld er af den førstnævnte type, trækker man hele beløbet fra det *zakāh*-pligtige beløb, det år man tilbagebetaler gælden. Hvis ens gæld er af den anden type, så trækker man kun det beløb fra, som endnu skal tilbagebetales det pågældende år¹⁵.

Betaling af den obligatoriske almisse

Det er en betingelse for betalingens gyldighed, at have intention om at betale den obligatoriske almisse (*zakāh*), enten når man overdrager pengene til den fattige modtager eller når man overdrager pengene til en evt. mellemmand (*wakīl*) som man gør til sin stedfortræder og som så

¹⁴ Er man i tvivl om hvad der udgør ting til personlig og umiddelbar brug, bør man rådføre sig med en lærd, da det i visse tilfælde kan være svært at afgøre.

¹⁵ Dette kan forklares på to måder: at man trækker hele gælden fra det beløb man har igennem hele året (til sammen), eller man trækker det af gælden man mangler at betale for det indeværende år fra det *zakāh*-pligtige beløb man har i slutningen af året. I praktisk forstand betyder dette, at hvis man betaler almisen i starten af den sidste måned i *niṣāb*-året, og skal betale et afdrag på sin gæld senere på måneden, så trækker man det beløb fra som man senere skal betale. For yderligere forklaring, se da sektionen med eksempler.

overdrager pengene til modtageren. Intentionen kan også dannes når man adskiller *zakāh*-beløbet fra resten af sin formue. Hvis man har overdraget pengene til modtageren uden at have gjort intention om at betale den obligatoriske almisse (*zakāh*), kan man gøre intention om det indtil modtageren begynder at forbruge af beløbet¹⁶.

Det er ikke nødvendigt for modtageren at vide at han modtager obligatorisk almisse (*zakāh*) og ej heller er det nødvendigt at oplyse ham om det. Selv hvis man kalder de penge man giver ham for en gave, men gør intention for at de udgør almisse, vil dette også være gyldigt.

Den obligatoriske almisse (*zakāh*) kan betales både i form af kontanter såvel som i form af ting såsom tøj og madvarer¹⁷. Hvis det er sådan at disse varer er lette at købe, så er det bedst at give den fattige penge, mens hvis det er sådan at disse varer er svære at købe, så er det bedst at give den fattige varerne.

Hvem man kan give *zakāh* til og hvem man ikke kan give den til

Man kan give *zakāh* til én af følgende:

1. en fattig person (*faqīr*), og det er én hvis ejendele hverken når *niṣāb* eller dens værdi, selv hvis han er rask og arbejder;
2. en nødlidende person (*miskīn*), og det er én der slet ikke ejer noget;
3. en forgældet person (*madyūn*) som ikke ejer hvad der svarer til *niṣāb* eller dens værdi, efter han trækker sin gæld fra;
4. en der er ude i Allāhs vej (*fi sabīli Llāh*), og det er en kriger (*mujāhid*) eller pilgrim (*hājj*) der er kommet væk fra sin gruppe¹⁸;
5. en rejsende (*ibn al-sabīl*), og det er én som i sit hjemland har midler, men ikke har dem med sig;¹⁹
6. en der hjælper med at samle den obligatoriske almisse (*‘āmil*), kan gives passende honorarer fra den samlede sum.

¹⁶ Hvis man for nogle måneder siden har givet penge væk i Allāhs navn (*ṣadaqah*), kan man ikke nu gøre intention for at anse dem for at have været den obligatoriske almisse (*zakāh*), medmindre de ikke er blevet brugt endnu, hvilket er usandsynligt.

¹⁷ Og i så fald vil prisen for disse ting udregnes i forhold til deres markedspris.

¹⁸ Det antages at de begge ikke har værdien svarende til *niṣāb* hos sig.

¹⁹ Dvs. han har ikke værdien af hvad der svarer til *niṣāb* hos sig.

Den der betaler den obligatoriske almisse (*zakāh*) kan vælge hvordan han vil fordele sin almisse. Han kan fordele den over flere modtagere fra flere af disse kategorier eller han kan give den til en enkel person.

Det er ikke tilladt eller gyldigt at betale den obligatoriske almisse (*zakāh*) til:

1. en ikke-muslim (*kāfir*);
2. en velhavende person, der ejer *niṣāb* eller hvad der svarer til dens værdi, ud over hans nødvendige og umiddelbare behov;
3. en velhavende persons børn;
4. folk fra Banū Hāshim²⁰;
5. en af sine forfædre;
6. en af sine efterkommere;
7. sin ægtepartner.

Det er en betingelse for betalingen af den obligatoriske almisse (*zakāh*) at man gør en person til ejer over det man giver som almisse²¹.

Hvis man giver den obligatoriske almisse (*zakāh*) til person, i den tro at han egner sig til at modtage den, og det så viser sig at han ikke egnede sig til det, vil ens betaling af almissen alligevel være gyldig. Men giver man almissen uden at overveje om modtageren opfylder betingelserne for at modtage den, vil den ikke være gyldig, hvis det senere viser sig at vedkommende ikke egnede sig til at modtage den²².

Det er anbefalet at give en fattig person så meget, at han ikke længere har behov for at bede nogen om penge.

²⁰ Banū Hāshim er den forgrening af Quraysh som Profeten Muḥammad (Allāhs fred og velsignelser være med ham) afstammer fra, og består af efterkommerne af: Sayyidunā ‘Alī bin Abī Ṭālib, Ja‘far, ‘Aqīl, ‘Abbās og Ḥārith bin ‘Abd al-Muṭṭalib (Allāh være tilfreds med dem alle). Det er tilladt at give den obligatoriske almisse (*zakāh*) til en person hvis mor er fra Banū Hāshim, men hvis far ikke er Hāshimī.

²¹ Således kan man ikke give den obligatoriske almisse (*zakāh*) til selv velgørende formål, som ikke indebærer at en bestemt person bliver gjort deres ejer. Hvis en person eksempelvis dør uden at efterlade sig nogen, så vil det ikke være tilladt at bruge penge fra almissen til at sørge for hans begravelse. Ligeledes vil det ikke være tilladt at bruge penge fra obligatorisk almisse (*zakāh*) på at bygge en moské. Det er dog tilladt at bruge penge fra almindelige frivillige almisser (*ṣadaqāt*) på den slags velgørende formål.

²² Det nødvendige er således at man overvejer sagen lidt, ikke at man har ret i sin konklusion.

Det er noget forhadet (*makrūh tanzīhan*) at gøre én fattig person rig ved at give ham et beløb der svarer til *niṣāb*²³.

Det er meget forhadet (*makrūh taḥrīman*) at sende almissen et andet sted, når der i ens eget område er nære slægtninge, folk med større behov, folk der er mere gudfrygtige eller folk der gavner samfundet ved deres lærdom og undervisning, når disse er fattige og egner sig til at modtage almissen²⁴.

De mest fortrinlige at give den obligatoriske almisse (*zakāh*) til er ens nære slægtninge, så andre slægtninge, så naboer, så folk fra hele ens nabolag, så folk fra ens bydel, så folk fra ens by og sådan videre²⁵.

Eksempler

For gøre disse regler lidt lettere at forstå følger herunder en række simple praktiske eksempler med konkrete tal. Vi antager som udgangspunkt at en person, som vi kan kalde Zayd, d. 10. Ramaḍān sidste år blev ejer af *niṣāb*, og alle disse eksempler udspiller sig ved *niṣāb*-årets afslutning.

Første eksempel: Zayd ejer ikke guld og sølv, men har lavet en liste over alle sine *zakāh*-pligtige ejendele såvel som sin opsparing og sidder nu d. 23. Ramaḍān, for at se hvor meget han skal betale i almisse. Det viser sig at værdien for hans *zakāh*-pligtige ejendele når 450 kr. mens hans yderligere har en opsparing på 550 kr. Zayd er fritaget fra at betale den obligatoriske almisse.

Forklaring: Da Zayds samlede *zakāh*-pligtige formue kun bliver 1000 kr., mens *niṣāb* er over 2000 kr., er Zayd fritaget fra at betale den obligatoriske almisse (*zakāh*) i år. Endvidere har han en far der ejer *niṣāb* og derfor kan Zayd heller ikke modtage almisse (*zakāh*) fra andre.

Andet eksempel: Zayd ejer hverken guld eller sølv, men hans udregninger viser at han har en opsparing på 10.000 kr. i banken og yderligere 2000 kr. i kontanter i sin tegnebog. Da Zayd samlet set har 12.000 kr. af *zakāh*-pligtig formue, skal han således betale 300 kr. i obligatorisk almisse (*zakāh*) i år.

²³ Eksempelvis at give én person så mange penge, at han efter at tilbagebetale sin gæld og dele penge ud til sine børn og familie, stadig har mere end *niṣāb* tilbage. Og dette er fordi at man dermed forsømmer andre fattige, hvis grundlæggende og nødvendige behov er vigtigere end at give én person mere end nok for at opfylde hans behov.

²⁴ Dette er fordi folk der bor i ens eget område har en større ret over én end fremmede der bor langt væk.

²⁵ Dvs. dette er prioritetsrækkefølgen når man skal se hvem man bør give almissen til. Hvis ens nærmeste slægtninge lider nød og fortjener almissen, bør man først og fremmest give den til dem, for de har størst ret over én, og dernæst kommer så ens andre slægtninge, så naboer og sådan videre.

Forklaring: Fordi Zayds *zakāh*-pligtige formue når langt over *niṣāb* fastslår han præcis hvor meget den er, og udregner så en fyrrendedel – eller 2,5 % - af de 12.000 kr., hvilket betyder at han skal betale 300 kr. som obligatorisk almisse.

Tredje eksempel: Zayd ejer ikke noget af guld, men har en kunstgenstand lavet af sølv, som vejer 300 gram og derudover har han 5000 kr. i opsparing. Zayd betaler 145,66 kr. i almisse.

Forklaring: Selvom prisen for 300 gram sølv (= 1091,78 kr.) ikke når *niṣāb*, så bliver hans samlede *zakāh*-pligtige formue alligevel mere end *niṣāb*, idet han lægger sin opsparing sammen med værdien af 300 gram sølv (1091,78 + 5000 = 6091,78 kr.) og betaler så en fyrrendedel (152,29 kr.) i almisse.

Fjerde eksempel: Zayd ejer ikke noget guld, men har en kunstgenstand lavet af sølv, som vejer 700 gram og derudover har han 5000 kr. i opsparing. Zayd betaler 188,69 kr. i almisse.

Forklaring: En fyrrendedel af 700 gram er 17,5 gram. Så meget sølv – eller dens værdi – skal Zayd betale som almisse for sin kunstgenstand. Dertil skal han også betale en fyrrendedel i almisse af sin opsparing på 5000 kr., hvilket er 125 kr. Til sammen betaler Zayd således 63,69 plus 125 kr., hvilket bliver 188,69 kr.

Femte eksempel: Zayds samlede *zakāh*-pligtige formue udgør 20.000 kr. i slutningen af året. Han har dog også en stor gæld, som han betaler af med 2000 kr. i månedlige afdrag. Da Zayd mangler at betale afdraget for den måned han betaler sin almisse i, trækker han beløbet fra og betaler således 450 kr. i almisse.

Forklaring: Hvis man har gæld som man betaler i afdrag, kan man trække det beløb fra som man stadig mangler at betale for resten af året. Da Zayd mangler at betale afdraget for den sidste måned i hans *niṣāb*-år, kan han trække dette beløb fra. Således skal han betale almisse af 18.000 kr., hvilket så bliver 450 kr.

Den nødvendige *fiṭr*-almisse (*ṣadaqat al-fiṭr*)

På tidspunktet for *fajr*-bønnens begyndelse på dagen for *ʿīd al-fiṭr*, bliver det nødvendigt (*wājib*)²⁶ for enhver fri muslim²⁷, der ejer *niṣāb* eller dens værdi, inklusive personlige ejendele, der ikke er

²⁶ Det vil forblive nødvendigt (*wājib*) at betale almissen for *fiṭr* indtil man betaler den, og det er noget forhadet (*makrūh tanzīhan*) at forsinke dens betaling uden grund.

²⁷ Det er således ikke en betingelse at være moralsk ansvarlig (*mukallaḥ*), dvs. kønsmoden og forstandig, men selv små børns almisse for *fiṭr* (*ṣadaqat al-fiṭr*) er nødvendig at betale for deres fader.

for handel²⁸, at betale almissen for *fiṭr* (*ṣadaqat al-fiṭr*), og dette gælder selv hvis man ikke har haft ejerskab over *niṣāb* hele året²⁹.

Niṣāb for *ṣadaqat al-fiṭr* udregnes altså ud fra alle ens ejendele, undtagen ting for opfyldelsen af ens egne, ens families og ens børns nødvendige behov (*ḥājāt aṣliyyah*).

Den betales af enhver moralsk ansvarlig muslim på vegne af en selv, og for mandens vedkommende også ens mindreårige børn, men ejer de selv *niṣāb* betales den på deres vegne ud af deres egne penge. Hvis børn ikke har en far, men har en farfar, så er han stedfortræder for faderen.

Den kan gives til de samme som kan modtage den obligatoriske almisse (*zakāh*) og dem, der ikke kan gives den obligatoriske almisse (*zakāh*) kan heller ikke gives almissen for *fiṭr* (*ṣadaqat al-fiṭr*).

Dens værdi er strengt taget værdien af to måltider mad for en person. De lærde har angivet dens minimum-mængde som værende prisen på en halv *ṣā'a* hvedemel, eller en hel *ṣā'a* dadler, rosiner eller byg³⁰ hvilket betyder at beløbet kan variere meget afhængig af hvilken type man regner ud fra. Som en praktisk løsning har en del lærde derfor angivet en pris på omkring 60 kr. som en passende almisse for *fiṭr* (*ṣadaqat al-fiṭr*) pr. for muslimer bosat i Danmark.

Det er anbefalet at give denne almisse før man drager af sted til stedet for *'īd* bønnen³¹, men det er også gyldigt efter *'īd*-bønnen.

Det er tilladt at give denne almisse på vegne af en person til flere fattige mennesker, og ligeledes er det tilladt at give en enkel fattig person den samlede almisse på vegne af flere.

²⁸ Dvs. i modsætning til den obligatoriske almisse (*zakāh*) inkluderer man i udregningen af den nødvendige *fiṭr*-almisse også personlige ejendele, selvom de ikke er for handel, så længe de er ud over ens helt grundlæggende og nødvendige behov.

²⁹ Som det ellers er betingelse for den obligatoriske almisse (*zakāh*).

³⁰ En *ṣā'a* svarer ifølge Ḥanafī lærde til 3,25 kg. Dermed er der i praktisk forstand tale om prisen på 3,25 kg. dadler, rosiner eller byg, eller 1,63 kg. hvedemel. En nærmere undersøgelse af priserne vil afsløre at der er tale om priser fra under 20 kr. til priser over 100 kr. Dermed er prisen angivet af de lærde, omkring 60 kr., et sted i midten – hverken for høj eller for lav.

³¹ Man kan betale almissen for *fiṭr* før dagen for *'īd al-fiṭr* også, hvilket for de fleste folk i Danmark er bedst. Dette er fordi de færreste faktisk finder en fattig person at give almissen til personligt på selve *'īd*-dagen, men de betaler den derimod til en lokal moské eller forening som sørger for at pengene når frem til de rette. Hvis man så betaler almissen før *'īd*-dagen kan de fattige få gavn af almissen på selve *'īd*-dagen, hvilket er det tilsigtede formål med at betale den på selve dagen.

Kilder

Baseret på de følgende værker i Ḥanafī fiqh:

‘Allāmah al-Ḥasan bin ‘Ammār al-Shurunbulālī,

Marāqī al-Falāḥ sharḥ Matn Nūr al-Īdāḥ, Dār Ibn ‘Abd al-Hādī & Dār al-Bayrūtī.

‘Allāmah Muḥammad Amīn Ibn ‘Ābidīn

Radd al-Muḥtār ‘alā al-Durr al-Mukhtār sharḥ Tanwīr al-Abṣār, Dār al-Kutub al-‘Ilmiyyah (Beirut), første udgave 1994.

‘Allāmah Muḥammad bin Ismā‘īl al-Ṭaḥṭāwī,

Ḥāshiyah ‘alā Marāqī al-Falāḥ sharḥ Nūr al-Īdāḥ, Dār al-Kutub al-‘Ilmiyyah (Beirut), første udgave 1998.

Muftī Muḥammad Amjad ‘Alī A‘zamī,

Bahāre Sharī‘at, Maktabah A‘laḥaḍrat (Lahore), 2004.

Muftī Munīb al-Raḥmān,

Tafhīm al-Masā‘il, Diyā‘ al-Qur’ān Publications (Lahore), 2007.

Mujaddid al-Islām Imam Aḥmad Riḍā Khān al-Hindī,

al-‘Aṭāyā al-Nabawiyyah fī al-Fatāwā al-Riḍawiyyah, Riḍā Foundation Jāmi‘a Nizāmīyyah Riḍawīyyah (Lahore), 1991.

Shayk al-Islām Burhān al-Dīn al-Marghīnānī,

al-Hidāyah fī sharḥ Bidāyat al-Mubtadī, Dār Iḥyā‘ al-Turāth al-‘Arabī (Beirut).

Offentliggjort: 3. september 2010